СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 62. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го КВІТНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 2, 1987 No. 62. VOL. XCIV.

Д. ШУМУК Є ПІД ДОМАШНІМ АРЕШТОМ

Гельсінкі (УІС „Смолоскип"). — Правозахисні кола в Гельсінках отримали з Києва потрясаючу вістку: 73-річного Данила Шумука поставила влада під домашній арешт (адміністративний нагляд).

Д. Шумук, який 40 років свого життя провів в тюрмах, концтаборах, і на засланні, 4-го січня 1987 року закінчив свій останній термін покарання — п'ятирічне заслання. Він мав великі надії, що після довгих років мук, страждань і поневірянь зможе виїхати до своєї близької родини в Канаді. У відповідь на довгі заходи на виїзд, його поставили з кінцем лютого під адміністративний нагляд: він має зголошуватися в Каратобе, де він закінчив термін заслання, кожного місяця 5-го, 10-го, 15-го і 25-го на міліції. Йому не вільно нікуди виїздити з Каратобе і не вільно покидати помешкання між 10-ою год. вечора і 6-ою годиною вранці.

Закінчивши всі терміни покарання, Д. Шумук у другій половині січня був на двотижневих відвідинах своєї доньки в Донецькій області. В поворотній дорозі в Казахстан, він зупинився на кілька днів у Москві. Там відвідав канадське посольство, де йому заявили, що зі сторони канадського уряду немає і не було жодних перешкод на виїзд в Канаду до родини. Все тепер залежить від совєтського уряду, який ще минулого року обіцяв йому, що після закінчення заслання він зможе виїхати до Канади.

Вістку про домашнє ув'язнення Д. Шумука сприйняли в Києві з великим занепокоєнням. Факт дальшого переслідування людини, яка з усіх політв'язнів СССР була найжортокіше карана і переслідувана і найбільше років провела в ув'язнені — дальше переслідують. Таке поступування совєтської влади цілком розминається з заявами про демократизацію і лібералізацію.

Звільнили сина А. Корягіна

Франкфурт, Західня Німеччина. — Міжнародна асоціяція оборони прав людини повідомляє тут у вівторок, 30-го березня ц.р., що совєтські власті звільнили передчасно з концтабору сина лікаря Анатолія Корягіна, Івана і що родина Корягіних внесла тепер прохання на виїзд за кордон. Раніше д-р А. Корягін відмовлявся виїжджати на Захід поки влада не звільнить його сина з ув'язнення і не дасть йому можливости виїхати разом з батьками.

Представник згаданої гуманітарної організації додав, що 19-річний Іван Корягін прибув уже до Харкова. Режим Горбачова звільнив А. Корягіна з передумовою, що він покине Совєтський Союз.

Як відомо, уряд Швайцарії запропонував родині Корягіних допомогу у влаштуванні, якщо вони бажатимуть жити в тій західньоевропейській країні.

А. Корягін недавно звернувся з проханням до генерального секретаря ЦК КПСС Михаїла Горбачова, щоб він наказав перевірити справу надужиття психіятрії для політичних цілей і засилання здорових цілком політичних в'язнів до „психушок". Очевидно, він ніколи не отримав від М. Горбачова чи його бюра відповіді на свого листа.

Влаштовують виставку скульптур

Ню Гейвен, Конн. — Український Осередок Спадщини при церкві св. Михаїла в Ню Гейвені, Конн., повідомляє, що у неділю, 5-го квітня ц.р., о год. 10-ій вранці відкриється виставка скульптур — експонати з проєкту інж. Богдана Леся із Колчестеру п.н. „Український нарід в барельєфних образах" для відзначення 1000-ліття Хрищення України.

Барельєфи виконані такими українськими мистцями як: Зенон Голубець, Микола Голодик, Юрій Гура, Василь Палійчук та інші. Репродукції зроблені в металевому викінченні новою технікою, винаходу інж. Б. Леся. Виставка триватиме в Осередку Спадщини до 26-го квітня.

НІМКА НІКОЛИ НЕ ЧУЛА ПРО І. ДЕМ'ЯНЮКА

Г. ҐРАБІЦ ПРИЗНАЄТЬСЯ, ЩО ВОНА НЕ Є СПЕЦІЯЛІСТОМ У ЖАДНІЙ ДІЛЯНЦІ

Єрусалим, Ізраїль (АНЧЕЙН, тел.). — Гельґе Ґрабіц, 52-річна німкеня, яка була прокуратором на процесі камáнданта вишкільного табору в Травніках, призналась під час перепитування тут у вівторок, 31-го березня, що її прізвище Іван Дем'янюк невідоме, а також її співпрацівники ніколи їй цього прізвища не згадували.

Перепитування цього свідка, що його почав член оборони І. Дем'янюка адвокат Джан Ґілл, спізнилось на дві години з уваги на брак електричного струму в судовій залі.

Адвокат Ґілл спершу встановив, що Г. Ґрабіц не має жадної спеціяльности, тобто не є експертом в жадній ділянці. Вона сказала, що коли їй треба було встановити певні речі під час процесу Штрайбеля, то вона зверталась до експертів від документів, підписів, медицини, до істориків тощо. Під час перепитувань виявилось також, що Ґрабіц, крім німецької, не володіє жадною мовою. Але вона відкликалась на свій 21-річний досвід у праці над дослідженням злочинів під час Другої світової війни.

Відтак адв. Ґілл зосередив увагу на описі табору в Травніках, при чому виявилось, що там адміністрацією займались поліціянти, переважно „фольксдойче", які знали, крім німецької, ще й інші мови. Вони записували заяви льояльности від вербованих Штрайбелем „вахманів" з-посеред полонених вояків Червоної армії. У тих заявах, сказала Ґрабіц на підставі свідчень Штрайбеля і свідків на його процесі, записувалось дані про „вахманів" — прізвища, особисті дані тощо, але їх не перевірялось, тобто не мірялось височини, ваги чоловіків, а подавалось у запис те, що вони сказали. Кваліфікувались на „вахманів" тільки арійці або чоловіки арійського типу, які мали заявити, що вони не є комуністами і не пов'язані кровно з жидами. В одному моменті Ґрабіц сказала, подаючи характеристику арійця, що вона на була б кваліфікувалася, бо вона не біловолоса, не висока і не русява.

Описуючи вишколи в Травніках, Ґрабіц сказала, що вони тривали від чотирьох тижнів до чотирьох місяців, залежно від того в якому фізичному стані були полонені. Їх треба було підгодувати, навчити вживати німецьку зброю, процедури, обов'язків тощо. На запит, що робили з тими полоненими, які не закваліфікувалися, Ґрабіц сказала, що їх відсилали до кацетів. К. Штрайбель мав право призначувати сторожів до таборів, вживати їх у транспортації жидів з ґетто до таборів, міняти їх місця затруднення. Ствердженням, що вона ніколи не чула прізвища Іван Дем'янюк, Ґрабіц закінчила відповіді на запити Дж. Ґілла.

Головний оборонець І. Дем'янюка Марк О'Коннор у залишених ще 30-ох хвилинах для перепитування Г. Ґрабіц, встановив, що судді і прокуратура в Гамбургу співпрацювали з федеральним урядом Західньої Німеччини, а про свідків з СССР вона довідалась з ахтів ранішого процесу у Франкфурті. А де було джерело цієї документації — не знає. Вона ствердила, що угоду про переслухання свідків в СССР зробив федеральний уряд Німеччини. Вона була присутня на опиті трьох свідків в Ленінграді в 1975 році. Їх прізвища — Енгелгардт, Орловський і Броджев. Два з них служили як сторожі в таборі Белзец, а один в Собіборі. Всі вони перейшли вишкіл у Травніках.

Цим закінчилась пополуднева сесія у вівторок, 31-го березня, і перепитування мало продовжуватись у середу.

Слід відмітити, що другий день підряд судді зовсім змінили свою настанову до оборони: вони ввічливі, не перебивають запитів, часом самі ставлять запити свідкові, питаючи заздалегідь оборону чи вона не буде опонувати.

Як уже інформовано, минулого тижня оборона внесла відклик до Верховного суду проти поведінки трьох суддів, обвинувачуючи їх у ворожості і сторонничості. Верховний суд має проголосити своє рішення цього тижня.

Відкликають морських піхотинців з Москви

Вашінґтон. — Як уже інформовано, недавно за шпигунство на користь СССР був заарештований ще один колишній охоронник амбасади ЗСА у Москві — 21-річний капрал Арнолд Брейсі, який народився у Квінсі, Ню Йорк. Після цього газети почали публікувати щораз нові подробиці про цю скандальну справу.

Всі морські піхотинці, які охороняють тепер амбасаду ЗСА в Москві і які охороняли її в той час, коли там служили сержант Клейтон Ловнтрі і капрал А. Брейсі, будуть у квітні відкликані в ЗСА для надання допомоги слідству в справі Ловнтрі і Брейсі, обвинувачених у шпигунстві.

Скандал у справі Ловнтрі і Брейсі розширюється. Масла до вогню підлив Вілліям Канстлер, адвокат Ловнтрі, який заявив репортерам, що вся справа є „суцільною фантазією". В. Канстлер передав газеті „Ню Йорк Таймс" 23 сторінки документів, які свідчать, на його думку, про те, що Ловнтрі не винен ні в шпигунстві, ні в будь-яких інших злочинах.

У понеділок, 30-го березня, Ловнтрі відбув обстеження у психіятричному відділі військово-морського шпиталю у Бетезді, Мериленд. В той же день речники корпусу морської піхоти категорично відкинули повідомлення, що Ловнтрі намагався покінчити життя самогубством.

В той же час появилися повідомлення, що адвокати капрала Брейсі твердять: їх підзахисний тому зв'язався з білою жінкою, кухаркою амбасади, що це був для нього, негра, єдиний шанс бути з білою жінкою, бо у ЗСА через расові упередження білі жінки не звертали на нього уваги.

Газета „Ню Йорк Таймс" надрукувала статтю свого репортера з Москви Філіпа Тобмана. В ній наводяться слова одного з охоронців, морського піхотинця, який сказав неназваному дипломатові: „Всі тепер дивляться на нас як на якусь стаю комуністів". Репортер пише, що зі всіх американців, які перебувають у службових справах в Москві, морські піхотинці найменше підготовані до життя в умовах, які докорінно відрізняються від американських.

Обвинувачення двох морських піхотинців у шпигунстві, є не єдиною надзвичайною подією, зв'язаною з охоронниками амбасади. Розглядаються справи про колективне пияцтво, про спробу зґвалтування двома піхотинцями громадянки однієї з західніх країн.

Згідно з останніми даними, головне командування морських піхотинців у погодженні з Державним департаментом вирішило замінити усіх 28 вояків, які охороняють американську амбасаду у совєтській столиці.

Стало відомо теж, що заарештований і посаджений на гавптвахту на військовій базі Кеймп Пендлтон третій морський піхотинець з охорони американської амбасади в Москві — 24-річний сержант Роберт Стенлі Стафлбім, який народився у Блумінґтоні, Індіяна. Як повідомляють речники Пентаґону, Р. Стафлбім „спілкувався декілька разів з совєтськими жінками", а крім того збрехав перед від'їздом з Москви, заявивши, що таких контактів він не мав.

ПАПА ЗНОВУ ВІДВІДУЄ КРАЇНИ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ

Монтевідео, Уругвай. — Папа Іван Павло II знову прибув на відвідини до трьох країн Латинської Америки, маючи на меті відвідати цим разом Уругвай, Чіле і Аргентину. В Уругваї Папа перебуватиме 19 годин.

Розмовляючи з кореспондентами, які супроводжають голову Католицької Церкви у його теперішній подорожі, Папа відмітив, що Церква, наприклад, в Чіле може відіграти таку ж саму позитивну ролю, яку вона відіграла при встановленні демократичної системи у Філіппінах.

В Уругваї Папу на летовищі вітали представники Церкви, уряду, громадських і молодечих організацій, але основна церемонія привітання мусіла бути перенесена до закритого приміщення з огляду на зливний дощ. 67-річний Святіший Отець під час своєї поїздки до латиноамериканських країн зустрінеться з трьома президентами згаданих країн, Джуліо Саґюнетті, Уругвай, ген Авґустом Піночетом, Чіле і Раулем Альфонсіном, Арґентина. Політичні спостерігачі при тому пригадують, що Ватикан відіграв дуже позитивну ролю у справі замирення між Аргентиною і Чіле у справі прикордонної полоси, конфлікт між якими ледь-ледь не довів до справжньої війни між сусідніми країнами в 1979 році.

Поїздку Папи до Уругваю, Чіле і Арґентини вважають у дипломатичних колах найбільш політично важною з огляду на різні системи і режими в тих країнах. Але згідно з інформаціями ватиканських чинників Папа цим разом ставитиме справу прав людини дуже різко і вимогливо, а окремо про цю важливу справу говоритиме на конференції єпископів, яка відбудеться напередодні його повороту до Ватикану. Коли кореспонденти запитали Папу чи Церква у трьох візитуючих ним країнах може відіграти таку саму ролю, як, наприклад, у Філіппінах, Папа відповів: „Я думаю, що не тільки може, але вона мусить, тому, що це є частиною пастирської місії Церкви".

Тяжко буде полагодити ці гуманітарні справи в Чіле, де військова хунта президента ген. А. Піночета намагається контролювати кожну ділянку життя, включно з Церквою. Недавно Піночет заявив чілійським єпископам, що було б добоpе, якщо б вони 90 відсотків часу присвячували молитві і не встрявали у політику і проблеми уряду. Запитаний чи ситуацію в Чіле можна порівняти із ситуацією у його батьківщині Польщі, Папа посміхнувшись заявив, що існує завелика різниця у системах. Тоді коли у Чіле можна і треба сподіватися здемократизування режиму і повернення до демократичної форми правління державою, у Польщі такого сподівання немає. Одним словом, Святіший Отець дав до зрозуміння журналістам, що вони повинні більш інтенсивно зайнятись студіями систем на Заході і на Сході і остаточно зрозуміти суть і ролю комунізму в житті народів.

Кореспонденти інформують, що Папа має намір зустрінутись також з представниками опозиційних партій у кожній з відвідуваних ним країнах.

Суд признав „Бейбі М" родині Стернів

Гакенсак, Н.Дж. Тут закінчився у вівторок, 31-го березня ц.р., довготривалий і історичної ваги процес поміж біологічною матір'ю немовлятка Мері Вайтгед і біологічним батьком Вілліямом Стерном та його дружиною, які старалися задержати дитину, що народилася в наслідок умови поміж М. Вайтгед і Стернами.

Суддя Гарві Сорков у рішенні, яке вміщається на 121 сторінках машинопису заявив, що „Бейбі М" має залишитися із своїми батьками В. і Е. Стернами і що материнство в заступстві, так як у випадку М. Вайтгед, яка зголилася вродити дитину запліднену В. Стерном за 10,000 дол. та віддати її батькові і його дружині це легальний акт.

Суддя Г. Сорков також рішив, що М. Вайтгед не виказалася досить психічно стабільною на те, щоб виховувати немовлятко.

Негайно після проголошення суду покликав до себе дружину В. Стерна, Елізабет, і дав їй до підписання акт адопції дитини.

Адвокати М. Вайтгед заявили, що будуть робити відклик до федерального суду.

М. Тачер зустрілася з Андреєм Сахаровим

Москва. У вівторок, 31-го березня, академік Андрей Сахаров і його жінка Єлена Боннер зустрілися з прем'єр-міністром Англії Марґарет Тачер на обіді в британській амбасаді, розміщеній на березі Москви-ріки напроти Кремля.

Після обіду М. Тачер відмовилася коментувати репортерам розмову з академіком і продовжила поїздку по Москві в чорному совєтському лімузині. Однак А. Сахаров погодився відповісти на запитання представників преси і повідомив, що він обговорював з Тачер головним чином часткову лібералізацію, яку проводить нині в Совєтському Союзі Михаїл Горбачов. „Я сказав, що процес демократизації дуже важливий для нашої країни, заявив Сахаров. Без нього неможливий її дальший розвиток".

За словами Сахарова, він погодився з Тачер в тому, що ставши „більш відкритою, більш демократичною країною", Совєтський Союз буде представляти меншу загрозу для світу. Єлена Боннер підтримала становище Тачер, яка заявила в понеділок, 30-го березня, на бенкеті у Кремлі, що Захід зможе більше довіряти укладеним зі Совєтським Союзом угодам про обмеження зброєнь, якщо Москва почне поважати права людини.

Сахаров повідомив, що, за його підрахунками, в Совєтському Союзі було звільнено біля 100 політичних в'язнів. Совєтські представники твердять, що звільнено 150 осіб.

І. КЕДРИН ОТРИМАВ ПОЧЕСНИЙ ДОКТОРАТ УВУ

Д-р Ю. Старосольський читає акт промоції на почесного доктора І. Кедрина.

Ню Йорк (О.К.). — Надання почесного доктора Українського Вільного Університету сеньйорові українських журналістів ред. Іванові Кедринові — це була виняткова та радісна урочистість не лише для відзначеного, але для цілого широкого кола його друзів і знайомих, що в суботу, 21-го березня 1987 року, виповнили вщерть залю Наукового Товариства ім. Шевченка в Ню Йорку.

Доказом пошани і признання для новойменованого почесного доктора була присутність цілого ряду відомих українських громадян з Ню Йорку на чолі із парохом української католицької церкви св. Юра о. Патрикієм Пащаком, ЧСВВ, та багато приїжджих з дальших сторін. З Урбани, Ілл. ми завважили проф Дмитра Штогрина, з Дітройту д-р Марусю Бек, з Вашінґтону д-ра Юрія Старосольського, проф. Мелетія Войнара, ЧСВВ, з Філядельфії д-р Остапа Тарнавського, голову „Слова", з Балтимору ред. Ярослава Шав'яка. Численно були заступлені члени І-ої Дивізії УНА, бо ж ред. І. Кедрин є постійним співробітником журналу „Вісті Комбатанта".

Прибули також члени Екзекутиви УНС, головний касир Уляна Дячук з мужем Володимиром і головний секретар Володимир Сохан з дружиною Неонілею.

Усіх тих гостей із різних передових рядів нашої спільноти, що зібралися того суботнього пополудня, щоб вшанувати ред І. Кедрина лучила одна ціль — бути свідками тієї рідкісної урочистости та скласти побажання заслуженому і передовому українському журналістові та публіцистові. З його іменуванням на почесного доктора була немов відзначена ціла важка і так часто невдячна професія укранської журналістики.

Свято розпочалося офіційним входом на залю професорського збору в урочистих чорних тоґах. За столом засіли проф .Леонід Рудницький, проф. Ірина Рудницька, проф. Ярослав Падох, ректор УВУ проф. Богдан Цюцюра, проф. Ю. Старосольський, проф. Василь Лев, проф. Василь Ленцик, проф. Олександра Кисілевська-Ткач, д-р Роман Осінчук, проф. Д. Штогрин і проф. Іван Головінський.

Першим слово забрав голова НТШ д-р Я. Падох, який розпочав його цитатою Юрія Яновського і з питомою йому красномовністю привітав новообраного ректора УВУ проф. В. Цюцюру, що вперше завітав офіційно до НТША, а відтак підкреслив заслуги ред. І. Кедрина-Рудницького як „віртуоза журналістичного кунштуі мистецтва" та рівночасно найбільше заслуженого для НТШ члена, автора цінних наукових

(Закінчення на стор. 3)

СХОДИНИ СЕНЬЙОРІВ

Ню Йорк. — Управа Товариства Українсько-Американських Старших Громадян, секції „Самопоміч" в Ню Йорку, інформує своїх членів і всіх старших українських громадян, що ширші сходини відбудуться в неділю, 5-го квітня ц.р., о год. 2-ій по полудні в домівці Об'єднання „Самопоміч" 98 Друга авеню. На сходинах будуть висвітлені прозірки із Греції і Югославії. Будуть також показані прозірки з життя українських поселенців. Прозірки висвітлить інж. Дам'ян Ліщинський, а опісля буде гутірка при каві і солодкім.

У СВІТІ

НЕВІДОМИЙ „КУПЕЦЬ" телефонічно купив на лондонській авкції образів твір відомого маляра Вінсента ван Ґоґа „Соняшники", заплативши за нього 39,85 мільйонів долярів .Свого часу артист, намалювавши „Соняшники", думав продати образ за 125 долярів. Ван Ґоґ жив у великій нужді і покінчив життя самогубством у 1890 році на 37-му році його життя.

КОЛИШНІЙ АМБАСАДОР З'єднаних Стейтів Америки до Ель Сальвадору Дін Р. Гинтон, 64-річний дипломат, є одним із кандидатів на анбасадора ЗСА до Коста Ріки, — заявили офіційні представники Адміністрації президента Роналда Регена. Гинтон був також коротко на амбасадорському пості у Пакістані. У Сальвадорі він гостро критикував праві консервативні елементи і Адміністрація ЗСА мусіла відкликувати його заяви, які не були згідні з політикою Уряду. Пост в Коста Ріці є важливою дипломатичною станицею з огляду на допомогу ЗСА антикомуністичним повстанцям „контрас".

АМЕРИКАНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ аналітики, зокрема знавці підсовєтської проблематики, кажуть, що совєтський лідер Михаїл Горбачов потребує „перемоги" також на інших фронтах, щоб успішно переводити в життя свої пляни. Наприклад, він потребує підписання договору про редукцію стратегічної нуклеарної зброї і відтягнення ракет з Европи, щоб розпочати відтягнення совєтських окупаційних військ з Афганістану. Консервативні політичні спостерігачі і військова розвідка ЗСА й Пакістану думають однак, що поспіх Горбачова з відтягненням війська спричинений успіхами антикомуністичних повстанців, моральним занепадом совєтських частин і втратою великої кількости літаків та іншої зброї з якою успішно дають собі раду повстанці з допомогою модернішої зброї ЗСА. В останньому часі совєти губили 20, або більше літакві кожного місяця. Крім того вони перший раз за всі роки війни в Афганістані не відважувались розпочинати зимової офензиви.

ФРАНЦІЯ ЗАСТАНОВЛЯЄТЬСЯ над справою „видворення" совєтського військового аташе з Парижу Валерія Конорєва, який, як виявило поліційне слідство, керував шпигунською сіткою з рамени совєтської амбасади у Франції, а цілою мережею шпигунів, деякі з них вже заарештовані поліцією, керували совєтські дипломати з амбасади. Працівники французької державної служби безпеки ведуть дальше слідство і не можна виключати більшого скандалу та викинення з Франції кількох, або кільканадцятьох совєтських „дипломатів", велика частина з яких є на службі КҐБ, або ГРУ.

В АМЕРИЦІ

ЦЬОГО ТИЖНЯ В КОНҐРЕСІ відбудеться голосування у справі законопроєкту про автостради, на який президент Роналд Реґен наклав вето. Голосування у Сенаті відбудеться в четвер або у п'ятницю. Якщо прихильникам Президента вдасться тут зібрати одну третину голосів, то вето залишиться в силі. В минулу суботу і неділю Р. Реґен телефонував сенаторам, яких має намір притягнути на свою сторону, а з деякими сенаторами зустрічався особисто. Згідно з законопроєктом у найближчі п'ять років треба видати 87.5 більйона долярів на будівництво і поліпшення доріг, а також на розвиток громадського транспорту. Президент вважає, що законопроєкт ускладнив боротьбу з дефіцитом федерального бюджету. Він вважає, що багато видатків передбачені законодавцями з чисто політичною метою, для того, щоб поліпшити підтримку тих чи інших груп населення.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ беруть участь у маневрах НАТО, що відбуваються у Північній Норвеґії під назвою „Холодна зима". Крім ЗСА в маневрах беруть участь вояки і старшини Норвеґії, Великобританії і Голляндії. Вони опрацьовують оборонні дії на випадок можливого совєтського нападу. 4,000 американських військовослужбовців, які беруть участь у маневрах, були вибрані із частин морської піхоти, що пройшли спеціяльну підготову для дій в умовах крайньої півночі. Командир американського контингенту бригадний генерал Метью Колфілд заявив, що метою навчання є перевірки можливості швидкого перекидання частин НАТО в Північну Норвеґію на випадок агресивних дій совєтської сторони.

У МІСТІ ЧАРЛСТОН В Південній Каролайні відбувся перший загальноамериканський конкурс приготування рибних страв. У ньому взяли участь кухарі з Ню Йорку, Вашінґтону, з багатьох інших стейтів ЗСА і навіть з Аляски.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription. 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Шпигунська афера

При виявленні кожної нової шпигунської афери пригадується правда, що шпигунство було, є і буде, бо кожна держава прагне знати, що діється у сусіда таке, що засекречене, і старається ті тайни роздобути. Найчастіше спонукою до ведення шпигунської роботи є жадоба гроша. Інколи шпигуни виправдують своє діло ідейними спонуками, як це було із подружжям Розенберґів у 1951 році, які, як переконані комуністи, хотіли прислужитися комуністичній імперії. Це був тоді один із рідких випадків, коли обоє шпигунів страчено на електричному кріслі. Дуже погане враження мусить породжувати шпигунсво, сполучене із яскравою зрадою рідної країни. У 1985 році великого шуму наробило виявлення шпигунства, що ним займалася ціла родина емеритованого морського старшини Джана Вокера. В минулому тижні міжнародний розголос набрала нова шпигунська історія: вперше в історії американського війська на службу совєтської розвідки дали себе переконати два молоді вояки американської морської піхоти, сержант Клейтон Ловнтрі, літ 25, і капраль Арнолд Брейсі, літ 21, обидва приділені для охорони американської амбасади у Москві. Обох їх звербували совєтські молоді жінки, службовички КҐБ, працюючі на підрядних становищах в американській амбасаді.

Морська піхота — це елітарна формація в американських збройних силах. З американськими „марінами" пов'язана уже леґенда, морського піхотинця, показують на телевізії, як зразок вояка-героя-патріота, що повинен служити прикладом для юнаків, щоб вони зголошувалися добровільцями до військової служби. Тому однаково в американській амбасаді, як у Пентаґоні та по всій Америці настало збентеження і обурення, як це могло таке статися, щоб ті два молоді піхотинці, які мали сторожити й охороняти амбасаду — задля жінок і задля грошей ночами виключали алярмову систему й ставали провідниками для совєтських старшин КҐБ. Провідником був вищезгаданий Клейтон Ловнтрі, а капраль Арнолд Брейсі сторожив, щоб хтось не надійшов і не перешкодив цій злочинній роботі. Таким чином совєтські шпигуни з допомогою від отих двох американських вояків відкрили на дев'ятому поверсі американської амбасади строго засекречені скрипти і дізналися з тамошніх документів про прізвища всіх осіб, які були на службі американської розвідки в СССР та у Відні. Два молоді „маріни" виявили совєтським властям цілу сіть американської протисовєтської розвідки. Очевидно, що більшість тих осіб згине, розстріляні або замучені в ҐУЛаґах.

Читаємо в газетах, що Пентаґон наказав перевести негайне слідство, як переводиться вишкіл членів морської піхоти, висланих закордон для охорони амбасад чи заморських американських баз. Водночас наче автоматично насувається думка: як американська амбасада в Москві може приймати на службу на будь-яку роботу совєтських громадян, совєтські жінки, і як це можливо, щоб персонал американської амбасади, з самим амбасадором включно, не знали, що кожна совєтська людина, яку допускається до будинку амбасади, є вишколювані в КҐБ. Треба було довгих літ, щоб американська державна верхівка, у даному випадку Державний департамент та підлеглі йому амбасадори в усіх країнах світу, переконалися, що треба якнайдокладніше перевірювати всі стіни, всю мебель і всі предмети в американських станицях, бо скрізь там заведено совєтські підслухові апарати. Це незрозуміла і обурлива річ, щоб на службі амбасади в Москві були жінки-шпигунки, які перейшли докладний вишкіл у КҐБ, як вербувати на шпигунську роботу молодих 20-літніх американських юнаків-вояків.

Секретар оборони Каспер Вайнберґер заявив, що він „глибоко стурбований і обурений" — але в даному випадку менше винуваті ті два молоді недосвідчені вояки, як ті, які вислали їх туди без докладного вишколу і ті, які прийняли на службу в амбасаді совєтських шпигунок.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Греції Андреас Папандреу заявив кореспондентам, що кризу, яка існувала між Грецією і Туреччиною, вдалося позитивно полагодити і якщо йдеться про Грецію, то криза взагалі тепер не існує і „ми можемо повернутися до нормальних відносин і мирних переговорів представників наших урядів", — заявив Папандреу, запевняючи журналістів, що уряд робить все, що у його силах, щоб зменшити напруження між Атенами і Анкарою.

Михайло Ільків

ТОРГОВЕЛЬНИЙ НЕДОБІР ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Торгівля — це необхідна господарська ділянка в сучасному промисловому суспільстві. Торгівля — це також дуже важливий посередник поміж продуцентами і консументами. Функції торгівлі — це рівноваження попиту, і подачі ринку та вирівнювання цін на виробництво. Це тільки деякі з причин, чому цій ділянці віддається так багато уваги.

Для зручнішого виконання функцій торгівлі були продумані гроші, себто державні знаки з їхніми важливими прикметами, а саме: обміну, платіжу, і цінности. З тих причин гроші повинні б мати покриття у цінних металах. Тому гроші деяких промислових країн, між ними також ЗСА, мали покриття в золоті.

Але після Другої світової війни через поширення торговельних ринків, у західньопромислових країнах на Заході нагромадилося багато американських долярів. У такій ситуації Німеччина евалювала свою марку, у відношенні до доляра. Евальвація марки була порушенням прикмет гроша і піднесенням ціни на золото, головного засобу грошової цінности. Нагромаджені за кордоном доляри могли ЗСА викупити за золото, але так не сталося. У такій ситуації Уряд ЗСА 15-го серпня 1971 року проголосив нову економічну політику, що між іншим включала знесення покриття золотом доляра на міжнародному ринку. З цією датою доляр став звичайною грошовою одиницею. Це викликало хаотичність у фінансовому світі. Заходи ЗСА, щоб промислові країни погодилися на „золотий стандарт", залишилися без успіху. Отже світова монетарна система потребувала реформи, але її започаткувати ніхто не хотів. У такій ситуації промислові країни на Заході з Японією включно погодилися на довільний обмін їхніх грошей в 1973 році. Вартість тих грошей мала б вимірюватися господарською потужністю кожної з цих країн. І тут знову склалося так, що ЗСА є найпотужнішою країною у промислово-комерційному розумінні. При чому закордонна торгівля переціноюється вартістю доляра. Отже, спочатку виглядало, що рішення промислових країн було добре і в користь усіх торговельних партнерів.

Усе це витворило цікаву фінансову ситуацію. Вартість доляра зросла у відношенні до грошей інших промислових країн. Це комплікувало міжнародну торгівлю. Закордонні покупці зменшували замовлення на американські вироби. Це сповільнювало продукцію, при чому торговельний дефіцит ЗСА збільшувався. Закордонні покупці, висловлюючись критично про зріст вартости доляра, домагались грошового вирівняння між їхніми країнами.

У такій хаотичній ситуації прийшло до зміни фінансової політики демократій на Заході. Міністри фінансів ЗСА, Франції, Великобританії, Японії і Німеччини відбули конференцію у вересні 1985 року в Ню Йорку, на якій рішили вирівняти грошові різниці між їхніми країнами. Іншими словами договорилися на зниження вартости доляра у відношенні до грошей країн учасників нарад. Метою такого рішення було зактивізувати і поширити ринки збуту в міжнародній торгівлі.

У часі прийнятого рішення, для грошового вирівняння підприємці почали збільшувати продукцію. Вони, підприємці, сподівалися що закордонні покупці збільшать свої замовлення на американські вироби. Продуценти були переконані, що девальвація доляра змінить ситуацію в їхню користь. Але так не сталося, від зниження вартости доляра минуло досить часу, і дефіцит замість знижуватися — збільшується. Тоді порушено інший факт, а саме що закордонні країни не піднесли цін на свої вироби, принайменше пропорційно до збуту вартости їхніх грошей.

Ці зауваження — досить точні. Але тут недоглянено одного фактора, а саме: що вартість доляра не знизилася у відношенні до всіх закордонних грошей. Доляр знизився у відношенні до грошей кількох країн, був стабільний у відношенні до інших, і зріс на вартості проти деяких. Дотеперішній огляд девальвації доляра мав дуже загальний характер, а не об'єктивний. За минулих неціліх два роки, доляр знизився на біля 34 відсотки у відношенні до грошей країн Західньої Европи і Японії. Але торговельний обмін з цими країнами виносить тільки 38 відсотків. Великим торговельним партнером ЗСА є Канада, приблизно 19 відсотків усієї торгівлі. Заборгованість Канади натомість рівняється біля 19 більйонів дол. тільки в цьому році. Натомість американський доляр зріс понад 20 відсотків у відношенні до канадського доляра. Великим торговельним ринком ЗСА є країни південносхідньої Азії Тайван, Південна Корея, Гонг-Конг, Сінгапур. Девальвація доляра в цій частині міжнародної торгівлі не внесла більших змін, тільки 5 відсотків різниці проти тайванського доляра. Торгівля з цими країнами зросла з одинадцять більйонів в минулих роках до 65 більйонів в 1986 році. Свого часу Південна Америка була головним відборцем продукції ЗСА, що приносило великі торговельні користі. Але це довго не тривало. Невідповідне господарське плянування привело до рецесії, що і було причиною до збільшення імпорту, при тому заборгування цих країн. За минулих кілька років, дефіцит Арґентини, Бразилії збільшився до 50 більйонів долярів, і дальше зростає. Один з більших дебіторів ЗСА є Мехіко з приблизно 18 більйонів долярів тільки в 1986 році. Отже, зі зниженої вартости доляра скористали країни Західньої Европи і Японія. Дуже мало скористали країни східньопівденної Азії. Найбільшими дебіторами залишаються країни Південної Америки і Мехіко включно.

Від часу зниження вартости доляра проминуло біля два роки. Ціллю зниження доляра було втримання виробів ЗСА на конкуренцій-

(Закінчення на стор. 4-ій)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО МЕД, „СВОБОДУ" І ОГОЛОШЕННЯ

Д-р Іван Флис головний предсідник Українського Народного Союзу.

Вельмишановний Пане Докторе Флис!

Пересилаю Вам через чемність вашого автоводія „Свободи" маленьку пачку продуктів моїх бджілок. Це — святочний дарунок. Рівночасно хочу тим Вам запропонувати продукти бджілок, тих Божих мушок, про що була гарна стаття Андрія Бука в „Свободі" 3-4-го жовтня 1986 року. Це все абсолютно правдиве, також редактор Снилик в це вірить, бо помістив цілу статтю у двох числах „Свободи".

Я є певний, що це направду помогло б кожній людині жити найменше 20 років довше, якщо б він чи вона це вживали.

З того була би користь для Українського Народного Союзу, бо рідше виплачували б за посмертне і „Свобода" скористала б, бо переплатники довше жили б і „Свободу" читали.

Моя рада є про це більше писати і оголошувати. Я цей товар маю, вірю ж 100 відсотків в це. Ось мені минає 94 і я чуюся як 40-літній.

Я маю на це досить покупців американців. Але я українець і хотів би поширити ту здорову поживу від бджілок, Божих мушок, між своїми людьми, щоб довше жили і Україну воскресити помагали.

Я не можу дурити людей, як це роблять американські „гелт стори". Продають 30 капсулок „Прополісу" за 13,95 дол. а я продаю в „Сурмі" 100 капсулок за 6 дол. „Прополіс" помагає бджолі і людині бути здоровим. Також мед, перга і бджоляне молочко „Роял Джелдi".

Я повинен мати знижку на мої оголошення, щоб поширити ці бджоляні продукти серед наших людей, читачів „Свободи" і членів УНС. Ви рахуйте більше нашим м'ясарам, також нашим ресторанам, що продають головно білі петльовані вареники, і також нашим клюбам, де завжди солодким всіх гостять, а в залях курять так, що темно. Рахуйте більше погребника і надгребникам, бо згадані бизнесмени своїми нездоровими поживами доставляють їм пацієнтів.

Моє оголошення, моя пропозиція продовжить життя наших людей і це стократно оплатиться УНСоюзові і „Свободі". Що дай Боже!

Мирон Сурмач, пасічник

Дорогий Пане Сурмач!

Щиросердечно дякую Вам за дарунок і листа, які я одержав ще в грудні 1986 року! Вибачаюся за таке спізнення цієї відповіді і подяки Вам. Ваші листи завжди читаю з приємністю.

Прийміть до відома, що про користі меду мене не потрібно переконувати! Я вживаю мед до коньяку, до вівсяних платків на сніданок, а ввечері додаю меду до пунцу (тадді)!

Ще раз дякую за Вашого листа, якого я передаю ред. Сниликові.

З пошаною та братським привітом.

Іван О. Флис
головний предсідник

ЩЕ РАЗ ПРО МУЗИКУ, ВИКОНАВЦІВ ТА СЛУХАЧІВ

Не так давно я писав до „Свободи" на цю тему, а тепер знову хочу нагадати про важливість нашої музики в американських радіопрограмах.

Бостонська радіостанція WGBH, на хвилях F.M. — 90.2, щоденно передає музику від 7-ої години ранку до 12-ої полудня. При цьому коментатор подає відомості чия це музика, хто композитор, хто виконавець і т.д.

У вівторок 24-го лютого ц.р., передавалась програма присвячена Естонії. Коментатор повідомив, що цей день присвячений Естонії з нагоди для проголошення Естонією своєї державної незалежности 24-го лютого 1920 року.

Шкода, що про наші Січневі дні ніхто не подав відомостей і ніхто не дав платівок з нашою музикою. Щоб наша музика ішла в світ від нашого імени, бо вона така приємно мелодійна, що її присвоюють собі росіяни і подають її від свого імени.

Росіяни присвоїли собі і деяких наших композиторів. Так Петро Чайковський, уродженець України з села Деркачі біля Харкова, написав одну свою симфонію на мотиви народної пісні, що її співала осиротіла мати, що віддала заміж свою дочку і лишилась без помочі:

„Оце тії чоботи
що зять дав.
Що за тії чоботи
дочку взяв.
Чоботи, чоботи ви мої
Чом діла не робите
ви мені".

В церковній музиці присвоюють собі Бортнянського і Архангельського, а жиди беруть українські мелодії і, наповняючи своїми словами, подають як свою музику.

Даймо нашу музику від нашого імени!

Андрій Бараник

Кергонксон, Н.Й.

Олександер Татомир

СИНЯ АРМІЯ МОЛИТЬСЯ ЗА НАС

Комунізм-це жахлива пошесть XX-го сторіччя. Проти нього йде затяжна боротьба різними засобами і з різною натугою у всіх країнах та по всіх континентах... Основою успіху цих змагань є моральна тугість людини та її рішучий спротив інфільтрації розкладових атеїстичних ідей і спротив деградації до вегетативного стану.

Не зважаючи на диявольські зусилля та значні осяги в підкоренні світу приголомшуючими гаслами, спротив комунізмові зростає й могутніє. Наглядно бачимо те в центрі світового комунізму в Совєтському Союзі, де „ріки крови" і „гори трупів" не зуміли знищити релігійних почувань, а навпаки вони причинилися до їх відродження у новітніх катакомбах.

Від 40 років у молитовному поході проти комунізму у першій бойовій лінії йде Синя Армія Нашої Пані з Фатіми, міжнародна квартира якої находиться в Португалії, а національна — у Вашінґтоні, Н. Дж., ЗСА. Сьогодні вона нараховує вже понад 22 мільйони членів – католиків і тих, хто вважає Марію Матір'ю Бога. Ця Армія в останніх роках постійно та швидко побільшується. Вона докладає старань, щоб здійснилася обітниця Пречистої Діви у Фатімі про навернення Росії, а вслід за тим встановлення світового миру. Допоміжними засобами здійснення цієї обітниці – це молитовні наміреня, відмовлення вервиці та кожного року від травня до жовтня святкування пророцтва Марії у Фатімі.

До офіційних видань Синьої Армії належать: ілюстрований журнал „Душа" — двомісячник, „Провідник Синьої Армії" – квартальник і „Храмовий Бюлетень" – піврічник, які розходяться по всіх закутках землі.

Синя Армія Марії протиставиться Червоній армії комунізму. Її зброя має духовий характер, а вервиця — це її бомба. Тепер ця Армія громадить 10,000 вервиць і більшу кількість біблій, щоб це все таємним шляхом переслати до Нікарагуа.

Кілька років тому комунізм намагався заволодіти Бразилією. Тоді на вулицях країни появилися тисячі – переважно жінок, з вервицями в руках і перешкодили тому грізному замірові. В подібний спосіб вервиця врятувала Португалію.

Синя Армія закликає до молитви, щоб 10.000 вервиць припинили переслідування Церкви в католицькій Нікарагуа: „Завдяки молитвам Армії та побожних людей в Нікарагуа Наша Пані затріюмфує у тій країні та в цілому світі. Зробім рішення, щоб 1987 рік Нашої Пані з Фатіми став роком покути, жертви й численних вервиць, щоб 1988-ий рік у Тисячоріччя Хрищення України – тепер частини Совєтського Союзу, став роком навернення!" – пише в згаданому релігійному журналі „Душа" визначний католицький публіцист Ґерард Маєрс.

На окрему увагу заслуговує його знаменита стаття у цьому ж журналі за січень-лютий, 1987 року п. н. „Духова спадщина українських католиків", де між іншим є теж мова про Тисячоріччя Хрищення України.

Автор підкреслює, що історія Християнства в Совєтському Союзі почалася ще 988 році з наверненням Володимира Великого, князя Київської Руси, яка тепер зветься Україною... Починаючи царями, а згодом совєтами, офіційною політикою уряду було не дозволити на існування УКЦ. Від 1946 року понад 198 манастирів цієї Церкви совєти силоміць випорожнили, пограбували і замінили на „православні інституції", або державні установи. Духовенство і вірних вони повбивали, а інших вивезли до концтаборів на Сибірі. Понад 5 мільйонів членів УКЦ вони залишили без владик, парафій, церков, шкіл, каплиць і приміщень.

Не зважаючи на переслідування, УКЦ і дальше існує, хоч у підземеллі в катакомбах.

Автор вірить, що українці будуть мати важливу ролю у наверненні Совєтського Союзу та причиняться до тріюмфу Непорочного Серця Марії. Він надіється, а водночас і молиться, щоб святкування Тисячоріччя Християнства в Україні у 1988 році стали періодом росту святости між українцями, яке пошириться на ввесь УССР.

Віра в релігійність українців та його заклик до Синьої Армії у світі, щоб молилася за успіх наших святкувань, повинні додати нам сил і заохоти до здійснення цієї величної місії під омофором Пречистої Діви Марії.

Молитовним походом у церквах і родинних домах благаймо Пречисту Діву Марію і Всевишнього про допомогу достойно відзначити 1,000-річчя Християнства в Україні, про перемогу Христа над зничавілим комунізмом і за релігійне та національно-державне відродження нашої поневоленої батьківщини!

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Іванна Старощак

УКРАЇНСЬКІ ПОСЕЛЕНЦІ В БРАЗИЛІЇ

III.

Тут рівнож нема постійного священика; він приїжджає тільки раз на три місяці. Одначе люди сходяться щонеділі, моляться, співають пісень. Нас попросили оглянути їхню церкву від середини. В церкві знаходяться малюнки небувалої художньої вартости. Над головним вівтарем на вузенький дощинках, з яких збудована церква, розмальований великого розміру образ Тайної Вечері. Дивишся на цей образ і маєш враження, що там живі люди. Стіни і копула розмальовані в дрібнісенькі стилево-церковні взори. Ця артистична праця має понад 50 років. Її виконав німецький артист маляр при допомозі українського маляра. До цієї церкви приїжджають довколишні мешканці неукраїнці, бо своїм виглядом та вартістю вона неповторна в цілій провінції Парана. Ця церква потребує великого ремонту ззовні. Щоб зберегти ці малювання, треба покласти новий дах та обкласти стіни ззовні цеглами. А це не до подумання при їхніх фінансових спроможностях. Вони просять людей доброї волі в Америці і Канаді допомогти їм в закупі матеріялів, а працю вони виконають самі.

Знову нас просять на маленьку перекуску, яку підготовили сестриці. Будинок маленький, але для них дуже цінний, бо в ньому відбуваються усі їхні громадські події.

Вив'язалась жвава розмова, під час якої ми довідались, що саме ця громада-колонія до 1935 року була однією з найбільш активних у південній частині Парани. З ініціятиви о. прот. Д. Сідлецького було зорґанізоано тут два відділи козаків по 85 осіб та один відділ козачок. Кожної неділі вони приїжджають на конях до церкви в повних одностроях. Щороку вибирали отамана та кошових і робили вправи. Крім того, провадили культурно-освітню працю, давали концерти в інших віддалених колоніях. Їх школа нараховувала 80 дітей, а хор — 65 осіб. Ціла громада нараховувала 300 людей. Національно-церковне життя плило повним руслом.

Але на жаль, прийшли роки 1935-45. Уряд заборонив всім етнічним групам в цілій Бразилії говорити своєю мовою. Заборонено говорити проповіді в церквах своєю мовою. Закрили українські школи, розв'язали церковні товариства. Часи диктатури негативно відбилися й, на житті цієї церкви та на культурному надбанні громади, а передусім — на молоді, яка почала асимілюватися. В тому часі більшість еміграційної інтелігенції виїхала до інших країн.

Яким горем був для українців той невільничий час, свідчить такий факт: коли в колонії Оірто Леґро священик перший раз казав проповідь по-португальськи, то в церкві залунав збірний голосний плач всіх вірних і священик мусів перервати проповідь. Де саме діялось і по інших парафіях. Нарід плакав, що, втікаючи з одної неволі, попав в другу. Почались доноси на наших священиків, переслідування і ув'язнення.

Ті тяжкі часи так характеризує покійний о. прот. Д. Сідлецький в листі до о. прот. Петра Білана в ЗСА: „Дорогий Отче! Ми пропадаємо, йде велика нагінка на чужинців, наші церкви замикають, йдуть доноси до уряду, що ми, отці підозрілі, що нас треба позбутись. Не знаю, що буде..."

Минали роки і вони робили своє спустошення, а коли прийшла полегша, то церковно-національну працю, треба було починати віднова.

Була вже третя година по полудні. Розповідей наочних свідків про тяжкі переживання ми слухали б годинами, це ж жива історія, але перед нами була ще дорога до наступної і останньої колонії — Палмітал-Іраті яка знаходилася також 250 км. від нас. Ми попрощалися і рушили в протилежну сторону. А щоб не приїхати пізно вночі, наш водій, проф. Плахтин відразу почав збільшувати швидкість до 85 км. на годину. Дорога була краща від попередньої, але лише частинно.

О год. 8-ій вечора ми приїхали до громади і заночували у Йосифа Бурого. В нього хата рівнож збита з дощок, але більша за ті, що ми бачили по дорозі. Надворі був приморозок, а дошки в стінах мали діри і в хаті холодно. Треба було пояснити, що в Бразилії майже ніде в приватних помешканнях не гріють, бо нема палива. Як тут спати — подумала я собі. У Йосифа Бурого восьмеро осіб. Бачу дехто спить на підлозі, бо всього лиш три ліжка.

У кухні ще гуторила родина. Після декількох хвилин до нашої кімнати ввійшла молода жінка і сказала, що вона тут учителька португальської та української мови і що саме тепер відбуваються лекції української мови; отже вона просить прийти і запізнатись з дітьми. Вони вдень в державній школі, а деякі працюють в полі. Ми зібрались і вона повела нас до будинку, де знаходилася школа. Тут ми застали коло 15 дітей віком від 10 до 16 років. О, які гарні ті діти. Більшість прийшла по цілоденній праці на полі. Це був для нас зворушливий момент. Дехто питався про Америку.

Я зацікавилася шкільним матеріялом, яким послуговується та вчителька. Переглянула два старенькі підручники. Учителька Анна Фіялка просила мене награти на стрічку кілька колядок та народних пісень. Повернувшись до кімнати, я наспівала шість коляд і п'ять народних пісень, і не оглянулась як ніч пройшла. Вранці вручила я А. Фіялці ті касети, а вона дякувала і майже плакала з радости, а я не жалувала, що ніч пройшла так скоро.

Сонечко почало виходити з-поза чорних хмар, — воно віщувало гарну погоду, хоча на дворі було зимно. В деяких місцях квасоля померзла.

Люди почали сходитися. Я завважила, що в них не було взуття. Чоловіки та жінки поприходили в гумових „лаптях". Великий брак взуття відчувається і по інших громадах. Люди почали гуртуватися біля будованої нової церкви. Церкву почали будувати, бо попередня, яку привезли з собою, завалилася. Від нової церкви видніють заледве стіни. На дальшу будову, на її викінчення немає фінансів, хоч вона розміром маленька.

Закінчення буде.

Думки і пляни „Думки"

Спонтанно повставали хорові одиниці на терені Америки із прибуттям нової еміграції. Ентузіясти цього мистецтва старалися любов до пісні перенести на нові терени поселення. Будучи заразом членами суспільства, яке виплекало у них цю любов, почувалися до морального обов'язку ділитися з громадою своїми успіхами, труднощами чи невдачами. Хорова одиниця не є сама собою. Вона є частиною громади і живе з нею. Її потрібна поміч як моральна, так і матеріяльна для дальшого існування і щойно у спільному зрозумінні цієї проблеми можна числити на успіхи обох сторін.

Під таким кутом відбулися збори хору „Думка" 13-го березня ц. р. в Ню Йорку. І хоч до цієї дати багато людей ставиться з упередженням, однак збори пройшли на висоті, про що може свідчити велика кількість дискутантів (10), які у своїх виступах висловлювали конструктивні думки для дальшої праці хору, а всякі малі справи не мали місця. Зверталося увагу, щоб хор вивчав серйозні, може мало знані твори наших композиторів, щоб в той спосіб звеличити велику подію української історії—1000-ліття Християнства. На Україні багато хорів, але не всі твори підходять під смак цензури, отже нам треба заповнити цю прогалину.

Були голоси, щоб виступати з молодечими, танцювальними групами і через різноманітність притягати молодь до праці в хорі. У нікого не було думки проти виїздів, включно з Европою навпаки, такі виступи підносять престиж хору і додають стимулу до праці. У такому настрої відбувалися звіти і дискусії на різні проблеми з одною лише думкою: піднести якість виступів хору.

Не помилимось, коли скажемо, що не дуже часто можна найти збори, проведені з такою діловитістю. Переповідати перебіг зборів, хто провадив, був вибраний чи брав участь у дискусії, уважаємо зайвим. Скажемо лише, що головою на нову каденцію став Ігор Раковський, заступниками—Оля Гаєцька і Борис Кекіш. Інші члени управи—це направду любителі хору. Перед „Думкою" нелегкий рік, зглядно два. Ряд виступів на цьому терені, як теж і виїзд до Европи у 1988 у зв'язку з 1000-літтям Хрищення України, ставить перед хором великі завдання, вимагає праці і відданості, щоб гідно відзначити цей український ювілей.

Ось плян виїзду хору на найближчий час: 30-го травня ц. р.—Рочестер, Н. Й., 31-го травня—Гамільтон, Канада, у приміщенні Мек-Мастер університету у зв'язку з науковою конференцією, присвяченою 1000-літтю Християнства України, 20-го червня—виступи на Союзівці, а 3-го жовтня—в Олбані, Н. Й., для відзначення 1000-ліття Хрищення Руси-України.

З цього видно, що праці багато і треба добре напружити сили, щоб українська пісня знайшла відгомін у серцях слухачів. Хочемо вірити у солідарність співаків, як теж у підтримку громадянства, для осягнення наміченого пляну, щоб в той спосіб українська пісня закріпила за собою належне їй місце.

О. Мотиль

І. Кедрин...

(Закінчення зі стор. 1)

творів, який залишив слід свого інтелекту, глибокого знання і досвіду не лише на журналістиці і науці, але й на політиці великої історичної доби Визвольних Змагань. Саме оцінивши усі ці осяги ред. І. Кедрина, Український Вільний Університет, зокрема його факультет права і суспільно-економічних наук, рішив наділити його почесним докторатом політичних наук. Це третій член НТШ після д-ра Лева Добрянського і д-ра Р. Осінчука, якого УВУ наділює почесним докторатом.

Ректор УВУ проф. В. Цюцюра промовив коротко до присутніх, зокрема до ред. І. Кедрина, з радістю підкреслюючи факт, що мав щастя знати інших членів родини Рудницьких, які всі відзначалися неперес̆ічними здібностями та були видатними індивідуальностями. Він теж попросив проф. Ю. Старосольського в імені декана правничого факультету перевести акт промоції.

У найбільше святочній та кульмінаційній точці вечора проф. Ю. Старосольський прочитав в латинській мові іменування ред. І. Кедрина-Рудницького почесним доктором УВУ.

Після щирих і теплих оплесків усіх присутніх та відспіванням „гавдеамус" голос забрав новопромований ред. І. Кедрин. Він зазначив, що ця промоція була для нього несподіванкою, бо сам уважає себе журналістом, а не вченим. Все ж підкреслив, що в молодих роках не здобув докторату на віденському університеті

Новоіменований почесний доктор промовляє, а професорський збір і публіка пильно прислухаються.

(фота: Роман Голіят)

лише із-за недуги, яка не дозволила йому написати докторської дисертації на тему „Запорізька Січ, як лицарський орден", але склав іспит на право навчати в середній школі, що відтак допомогло до заснування української гімназії в Інсбруці у 1945 році. Це був одинокий час його педагогічної праці. І. Кедрин звернув увагу, що журналістика зустрічається з наукою завжди в тих випадках, коли журналіст шукає за історичними матеріялами та документацією і дав на це актуальні приклади.

Далі ред. І. Кедрин згадав про свій довгий журналістичний шлях від „Діла" до „Свободи", де пише статті по сьогоднішній день без уваги на свій вік, зберігає зв'язок з українським науковим сектором, конкретно із НТШ, якого звичайним членом був ще у Львові, перед початком Другої світової війни, а дійсним став у 1965 році в ЗСА на доручення проф. Василя Стецюка і проф. Олександра Оглобина за свою аналітичну працю про Берестейський мир.

Міркування про найбільш притаманну рису старости самотність і радістю, що у цій церемонії, яку він бажав мати скромною (з того приводу відмовився навіть вдягати тогу) взяло участь стільки людей, що до нього прихильні, закінчив своє слово новоіменований почесний доктор УВУ.

Ред. І. Кедрин подякував Українському Вільному Університетові за ту честь, його ректорові проф. В. Цюцюрі, деканові права і політичних наук проф. Зенонові Соколюкові та проф Ю. Старосольському, що перевів церемонію. Особливо однак дякував ініціяторові тієї урочистості голові НТШ д-р Я. Падохові, який тим ще раз виказав йому особливу прихильність, і д-р М. Бек, що вже неодноразово виявилася щирим приятелем, як також іншим присутнім приятелям.

Обдарований китицею квітів від Лідії і Віри Савойків та оточений тими, що хотіли потиснути йому руку, ред. І. Кедрин перейшов з усіма приявними до горішньої залі НТШ, де його привітали шампаном та грімким „многоліттєвієм".

В першу річницю смерти св. п. о. П. Смаля

В часі смерти св. п. о. крилошанина Павла Смаля, що наспіла 22-го лютого 1986 року в Аризоні, де покійний з причини поганого стану здоров'я доживав свого віку, його довголітня парафія церкви Преображення в Денвері, Кольорадо, вже мала на його місце молодого священика о. Стефана Хміляра, ЧСВВ, з Канади, якого ціла парафія і українська громада скоро полюбили, а проте вістка про несподівану смерть о. Смаля потрясла українською громадою.

Ще за життя о. Смаль був свідомий того, що він назавсіди зв'язаний з Денвером. Тут на цвинтарі очікувало його місце вічного спочинку поруч гробу покійної дружини, яка також несподівано померла в 1979 році.

В приготуваннях до похорону майже з синівською дбайливістю взяв участь теперішній парох о. Стефан Хміляр. Дуже енергійний і зарадливий, він доложив усіх старань, щоб похорон відбувся якнайбільш належно. Безумовно, що таке бажання о. Хміляра було бажанням цілої парафії. Досі ще ні одна подія в житті нашої парафії і громади не стягнула такого великого числа духовенства, яке взяло участь в похороні.

На похорон прибув Владика Іннокентій Лотоцький а представником від римо-католицького архиєпископа Джеймса В. Кейсі, який тоді уже був тяжко хворий, був адміністратор кольорадської архидієцезії о. Лоренс С. Пітерс. Були також духовні представники від місцевих церков -української православної церкви, рутенської і польської. Від стейту Кольорадо на тризну після похорону прибув сенатор Денис Ґеллаґер, який запізнав покійного ще будучи студентом місцевого католицького коледжу, де о. Смаль виступав з доповіддю перед студентами.

Від смерти покійного о. П. Смаля минув рік, однак парафія не забуває свого довголітнього пароха: в неділю, 22-го лютого ц. р., в першу річницю смерти о. Смаля, парох о. Стефан Хміляр з отцем д-ром Павлом Баб'яком з університету в Боулдер, відслужили Службу Божу і Панахиду за спокій душі покійного, а після того заходами Сестрицтва свв. Володимира і Ольги в церковній залі відбувся поминальний обід з промовами про покійного.

Першим промовляв голова парафіяльної ради Корнель Крупський. Вказуючи на великі заслуги о. П. Смаля для нашої парафії і Церкви взагалі, промовець сказав, що для багатьох наших парафіян, а в цьому числі і для самого промовця, о. П. Смаль був тією особою, яку ми найдовше в нашому житті звали отцем парохом, а для цього наша парафія і ми, парафіяни, були найбільш довголітніми парафіянами в його священичій службі Богові. Понад чверть століття часу—це поважна частинна життя людини.

На протязі стількох років о. Смаль уділяв нам і нашим родинам Божих ласк. Він був присутнім у наших радісних і сумних родинних подіях. Отже, чи можемо ми колись забути нашого дорогого отця Смаля, який так довго і віддано трудився для нас усіх?

Вказуючи на життєвий шлях покійного, промовець сказав, що його життєвий шлях не був легким від самого початку. Нелегко було синові селянина пробиватися крізь матеріяльні труднощі та крізь пригноблюючу атмосферу окупаційної польської влади, щоб набути освіту та служити своєму народові.

Вже закінчивши студії теології, він змушений був стати сільським вчителем в часі першої большевицької окупації, і завдяки цьому врятувався і не попав туди, звідки багато нашого духовенства вже ніколи не повернули на рідні землі. А дальше прийшли часи „ісходу" перед другою большевицькою навалою, незавидне життя в таборах біженців, відтак еміграція аж до Австралії, де прийшлось йому зазнати прикрощів тільки з того приводу, що отець Смаль, як католицький священик був жонатим.

І знов, після кількох років переїзд до Америки і дальша невтомна праця для нашої Церкви. У кожній парафії о. П. Смаль залишив щось тривалого і позитивного. Він зорганізував, побудував, чи, як у Денвері, зовсім відновив нашу церкву.

Накреслюючи сильветку вдачі покійного, промовець зацитував свої слова з промови на тризні, влаштованій в день похорону о. П. Смаля, на якій, крім парафіян і гостей, були присутні вже згадані духовенство і представники: „Покійний о. крилошанин Павло Смаль у своєму доброму серці завсіди мав справжнє батьківське вирозуміння до усіх людських слабостей. В цьому аспекті він служив і дальше може служити нам взірцем, а саме в тому, як ми повинні прощати ближньому його необачні обиди супроти нас".

Понад два останні роки свого життя о. Смаль жив в Аризоні, але тільки фізично, бо душевно він залишився в нашій парафії, цікавився її життям, радів, що на його місце прийшов добрий священик та серцем бажав того щоб новому парохові вдалося осягнути йому—побудувати нову церкву.

Отець Смаль був талановитим проповідником та втілював в собі важливі християнські чесноти.

Черговим промовцем на поминальному обіді був о. д-р Павло Баб'як. Варто згадати, в часі, поки наша парафія дістала сталого пароха на місце о. Смаля, який з причини здоров'я мусів переїхати до Аризони о. Баб'як був призначений Владикою Іннокентієм Лотоцьким як адміністратор нашої парафії. В часі похорону о. Смаля, отцеві Баб'якові припала сумна частина похорону, а саме, в церкві попрощати від парафії покійного отця Смаля, з яким о. Баб'як протягом багатьох років співпрацював.

Тепер, на поминальному обіді, о. д-р Баб'як у формі спогаду зупинився над характеристикою особи о. Смаля, розглядаючи її в трьох аспектах: як священика з покликання, як взірцевого душпастиря і як людини-громадянина.

Про те, що о. Смаль був священиком з покликання промовляє і те, що покійний після трьох років студій на математично-природничому відділі університету, коли йому бракувало один рік до закінчення студій, змінив думку про свою кар'єру та ідучи за голосом серця, вступив на студії теології, які вимагали ще цілих п'ять років

Покійний був ревним душпастирем. Він любив своє звання і вірив, що службою Богові він може стати більше корисним і своєму поневоленому народові.

Він мав велике вирозуміння до суспільно-громадських справ та проблем і тому йому не раз доводилось терпіти, стоячи між вимогами громади і приписами церковними. Коротко кажучи, це була людина кришталевого характеру.

Спогад о. д-ра П. Баб'яка про Покійного був добрим доповненням до вже сказаного і таким чином парафіяни довідались щось нового про свого незабутнього пароха св. п. о. крилошанина Павла Смаля.

К. Крупський

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

ОФІЦІЙНЕ МАДЯРСЬКЕ агентство МТІ повідомило, що уряд, зглядно міністерство здоров'я, зарядило перевірку певної частини населення, щоб встановити чи загрозлива хвороба АІДС, яка набирає форм епідемії в деяких країнах світу, зокрема в Африці, поширюється також в Мадярщині. Досі встановлено, що 114 мадярів заражені вірусом АІДС, але таких випадків може бути більше. Міністерство здоров'я подає цю цифру на 6,000 осіб. Досі тільки чотири мадяри лежать у шпиталях з хворобою АІДС, а один помер. Згадане міністерство наказало встановити спеціяльний номер телефону з інформаціями для населення і лікарськими порадами, як оберегатися від тієї хвороби.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ, у процесі зміни своєї політики, яку переводить тепер генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов, очевидно за апробатою Політбюра і Центрального Комітету КПСС, плянує збільшити квоту виїзду з СССР тих жидів, які внесли прохання про виїзд, або плянують внести в найближчому майбутньому. Збільшення еміграції жидів наступило у висліді довших розмов між представниками СССР і Світового жидівського конґресу. Президент СЖК Едгар Бронфман говорить у спеціяльній заяві, що переговори закінчилися успішно, але він відмовився дискутувати про цю справу, бо, на його думку, передчасні заяви можуть пошкодити досягнутому порозумінні. Очевидно, в заяві не говориться про те, якою ціною представники СЖК здобули успіхи у переговорах з Москвою.

ПАКІСТАНСЬКИЙ ДЖЕТ зістрілив ракетою афганістанський воєнний літак на території Пакістану, — заявили речники пакістанського уряду. Вони погрозили Афганістанові, що в майбутньому на зустріч афганських літаків вилітатимуть пакістанські воєнні джети, щоб в такий спосіб покінчити з афганським повітряним рейдом на пакістанську територію. В недавньому налеті загинуло понад 80 пакістанців і біля 200 були поранені.

ПОЛІЦІЯ В КЕЙП ТАВНІ, Південно-Африканська Республіка, знайшла тіло застріленого кулею з пістоля члена кабінету президента Пітера Боти, міністра водних резервуарів і відчищення довкілля, Джана Віллі, 58-річного політика і противника ліквідації політики апартеїду. Президент П. Бота особисто відвідав помешкання міністра після повідомлення про його смерть і зарядив перевести дуже докладне урядове слідство в тій справі. Загально кажуть, що міністер Віллі покінчив самогубством, але поліція не виключає дуже спритно приготовленого вбивства.

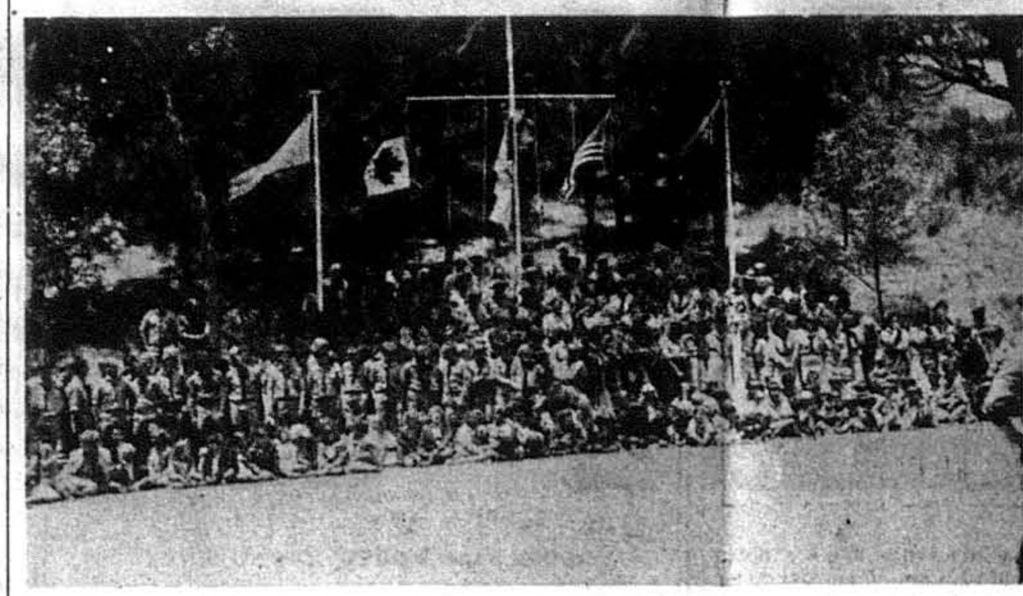
ДЕСЯТКИ ТИСЯЧ ГАЇТЦІВ голосували в неділю, 29-го березня, над прийняттям нової конституції, яка забезпечить їм свободу. Гаїтський нарід ще й досі не може забути тиранії, що її завів був у цій Караїбській країні місцевий диктатор Кльод Дюваліє, який перебуває тепер на вигнанні у Франції. Державою тимчасово керує військова хунта під керівництвом ген. Генрі Немпі, однак вона досі не мала великих успіхів, якщо йдеться про поправу економіки і поліпшення життєвого рівня населення. У понеділок, 30-го березня, засоби масової інформації повідомили, що гаїтський нарід великою більшістю голосів прийняв нову конституцію, на підставі якої до голосу будуть допущені політичні партії і уряд буде сформований на засадах демократичних принципів. Очевидно, Гаїті, мусять дістати економічну допомогу зі зовні, щоб знову стати на власні ноги.

ДО ВАШІНҐТОНУ ПІСЛЯ короткої зупинки у Ню Йорку прибув прем'єр-міністер Франції Жак Ширак. Французький гість зустрівся з президентом Роналдом Реґеном, державним секретарем Джорджом Шулцом, секретарем Департаменту оборони Каспаром Вайнберґером. Він обговорював з представниками американської Адміністрації перспективи укладення американсько-совєтського договору про ліквідацію в Европі ракет середнього засягу. Франція займає в цій справі найбільш непримириме становище, вважаючи, що перш ніж почати переговори про ракети середнього засягу, країни совєтського бльоку повинні зменшити кількість своїх тактичних ракет і звичайних зброєнь. У Ню Йорку Ж. Ширак виступив перед представниками місцевих ділових кіл.

ХОЧ ДО СВЯТКУВАННЯ 500-річчя відкриття Америки Христофором Колюмбом часу ще доволі, багато хто вже почав підготову до ювілею. Виникла навіть ідея побудувати копії кораблів та наново відкрити Америку. Та біда в тому, що проєкт не такий простий. Виявилося, що в жодному відомому документі нема інформацій про зовнішній вигляд та устаткування цих кораблів. Почалися пошуки. Найбільш поталанило Юджінові Лайнові із Фльоридського університету. Йому пощастило знайти точний опис улюбленого корабля Колюмба „Ніня". Довжина корабля була 20 метрів, він мав чотири, а не дві чи три щогли, як вважали раніше. На підставі даних побудували макет каравелі.

ЛІВІЙСЬКИЙ ДИКТАТОР полковник Муаммар Каддафі передбачує, що в недалекому майбутньому до влади в Ірані прийдуть помірковані сили. „Іранські лідери твердять, що їх кінцевою метою є скинення іракського президента Саддама Гуссейна, однак, я побоююсь, що станеться навпаки. Розуміється, я не хочу зміни влади в Ірані, сказав М. Каддафі, але, оскільки війна продовжується, Америка зробить все, що в її силах, щоб встановити в Ірані поміркований режим. Вони хочуть придушити іранську революцію і позбавити народ її досягнень".

Пластуни повернулися зі зустрічі в Австралії

На прощання пластуни Австралії, Канади і ЗСА зробили спільну знімку.

(КПС)—Відвідавши Аделаїду, Мельбурн, Канберру, Сідней та віддалені гірські околиці австралійського „бушу", група пластунів і пластунок зорганізована Крайовою Пластовою Старшиною Канади повернулася до Північної Америки 12-го січня ц. р.

У цій понад 40,000-кілометровій мандрівці взяло участь 18 членів юнацтва і старшого пластунства із Едмонтону, Вінніпеґу, Ст. Катеринс, Торонто, Оттави Монтреалю, Рочестеру та Філядельфії, під проводом ст. пл. Оксани Винницької та пл. сен Оксани Закидальської. Головною ціллю подорожі, яка розпочалася на летовищі в Торонто 21-го грудня 1986 року, була збірна участь у Ювілейній Міжкрайовій Пластовій Зустрічі на оселі „Бескид" біля Аделаїди.

„В Австралії краєвиди були феноменальні, і всі австралійські українці нас дуже сердечно приймали",—сказала після повороту Таня Ваклавська, учасниця мандрівки з Торонто. Ця українська гостинність виявилася вперше, ще перед зустріччю, у Ванкувері, де пластова родина Герчаків заопікувалася групою своїх друзів, і під час кількагодинної перерви між летами показала їм місто.

Після довгого лету з маршрутом Ванкувер—Гонолюлю—Окланд (Нова Зеляндія)—Сідней—Мельборн-Аделаїда на аделаїдському летовищі групу привітали станичний ст. пл. Андрій Ростек й інші місцеві пластуни.

Пластуни з Канади й Америки активно включилися в програму Зустрічі. Юнацтво брало участь у дебатах про українську мову та змаганнях з українознавства під час Орликіяди в Українському Домі в Аделаїді, в додатку до звичайної таборової програми та ватер. Мають вони на совісті рівнож і один дружній „напад" на дівочий табір.

Під кінець Зустрічі група підсилена старшими пластунами й пластунками з Австралії, вирушила на триденну мандрівку до Вилпіна Павнд у горах Фліндерс Рейнджес. Пішохідна части на цієї мандрівки навчила пластунів багато дечого про пустельну спеку та спрагу. Вони повернулися на „Бескид" вимученими, але зате загартованими.

Після офіційного закриття Зустрічі 2-го січня група від'їхала в напрям Мельборну. Обрана траса, хоч не найпростіша, дала нагоду відвідувачам оглянути суворе замрячене побережжя океану, як і мальовничі приморські містечка Порт Фері і Мавнт Ґамбієр. Від 4-го до 7-го січня заокеанських пластунів гостили у своїх домах члени мельборнської станиці. З цими українськими родинами відсвяткували вони і Свят Вечір.

Гостинність австралійських пластунів зробила велике враження на учасників мандрівки. „Я був приємно заскочений тим, що всі ті добрі речі, які я чув про Австралію, здійснилися,"—згадує Ігор Юник, юнак із Торонто. „Чутки про те, що австралійці дуже товариські, виявилися правдивими".

В день Різдва, раннім ранком група вирушила автобусом до Канберри. Капелян української молоді Австралії о. Сенів відправив пополудні для пластунів Св. Літургію, а ввечорі група відвідала з колядою теперішнього високого комісара Канади в Австралії, колишнього генерал-губернатора Еда Шраєра. Після одногодинного прийняття в офіційній резиденції Шраєрів, канберрські та заокеанські пластуни разом пішли колядувати по українських хатах австралійської столиці.

8 -го січня. Знову приїзд до нового міста, цим разом-Сіднею, і знову розподілення групи по гостинних пластових домах. Сіднейська станиця зорганізувала для гостей туру по місті, окреме прийняття для старших пластунів і в передостанній день побуту в Австралії—пікнік-барбек'ю у міському парку та прогульку на пляжу Менлі, щоб дати нагоду канадцям набратися ще трохи соняшнього проміння перед поворотом до крижаної північної дійсности.

На сіднейському летовищі 11-го січня довго прощалися щойно недавно здружені пластуни з Австралії, Канади і ЗСА. Ще остання спільна знімка, і група вирушила в довгу дорогу до Північної Америки.

„Повернувшися зі Зустрічі, я задоволений, що запізнав цікавих нових друзів", сказав Павло Небесний з Оттави, Головний Булавний Уладу Старшого Пластунства. „Взагалі, я б хотів колись повернутися до Австралії, щоб оглянути ті околиці які ми не встигли відвідати, ну і відвідати ще бріз бенців до яких ми не встигли доїхати".

Цю поїздку завдячуємо частинно фінансовій допомозі наших українських установ, а саме: Кредитова Кооператива Північного Вінніпеґу, Вінніпеґ, Кредитова Спілка Парохії св. Миколая, Торонто, Community Trast, Торонто, Український З'єднаний Харитативний Фонд, Торонто, Об'єднана Українська Кредитова Спілка, Гамільтон, Фундація ЮБА, Торонто, Українська Національна Кредитова Спілка, Монтреаль, Кредитова Спілка св. Марії.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Торговельний...

(Закінчення зі ст. 2)

них цінах зі закордонною продукцією. Теоретично все звучало добре. Грошовий паритет доляра допоміг менше промислово розвиненим країнам бути більше активними в міжнародній торгівлі. Для більше промислових країн — це було поширенням ринку збуту для їхніх виробів. Отже, в котру сторону не повернути фінансова зміна не принесла для ЗСА сподіваних торговельних змін, тому торговельний дефіцит виносить сьогодні біля 170 більйонів долярів. Зі зниженої вартости доляра найбільше скористали Японія і Німеччина.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — ПЕРШУН НЮ ДЖЕРЗІ ЗА АМАТОРСЬКУ ЧАШУ ЗСА

УСВТ „Ч. Січ" — „Бенфіка" С. К. 4:2 (1:1).

Згідно з розкладом змагань Футбольної Федерації ЗСА, тут на міському стадіоні Айронбавнд відбулися фінальні змагання Ню Джерзі за аматорську чашу ЗСА, в яких І-ша дружина УСВТ „Ч. Січ" перемогла португальський клюб „Бенфіка" вислідом 4:2 карними стрілами, після цього, коли по закінченні 90-ти хвилин і догривки 2x15 хвилин, вислід залишився 1:1. Таким чином футболісти „Ч. Січ" закваліфікувалися до міжстейтових ігор і вже в неділю, 12-го квітня ц. р., зустрінуть у себе на площі Фарчерс Ґров в Юніон, чемпіона стейту Меріленд.

Як і можна було сподіватися світові змагання пройшли на вищому рівні, були цікаві і очевидно емоційні, особливо для численної публіки у великій більшості португальців. Саме ці любителі футболу очікували, що „Бенфіка" зреванжується „Ч. Січі" за програну в минулому тижні чолового клюбу Нюарк Портуґіз.

Другий по ранзі португальський клюб в Ню Джерзі — „Бенфіка", що у півфіналі елімінував „Юніон Кавнті" 2:0, має в своєму складі заавансованих футболістів з Португалії, а теж з Південної і Центральної Америки. В грі, одначе, за виїмком 15-ти хвилин в другій половині, на площі панували „Січовики", що мали технічну перевагу і головно проводили більш продумані дружинові акції в той час, як португальці застосовували швидкі сольові рейди своїх „зірок". Ведення 1:0 для „Ч. Січ" здобув Андрій Бакун з гарної подачі Каміки в 36-ій хвилині. В 74-ій хвилині господарі вирівняли 1:1, після успішного корнерового копу, з якого м'яч в гущі змагунів влетів в сітку „Ч. Січі".

Коли цей вислід не змінився до закінчення змагань в нормальних 90-ти хвилинах, судля зарядив півгодинну догривку. Не зважаючи на великі зусилля, що їх виявили футболісти обидвох дружин, жодній не пощастило здобути рішального про перемогу голя. Згідно з правилом ігор за цю чашу, судля призначив серію карних стрілів, в якій знову кращими виявилися футболісти „Ч. Січі". Переможні голі здобули: Чижович, Сабрій, Фонг і Каміка. Воротар „Ч. Січі" Маріян Хамуляк ефективно оборонив один із стрілів португальців, після чого черговий виконавець карного господарів післав м'яч в стовб воріт „Ч. Січі" і цим запевнив перемогу нашій дружині.

Місцева преса „Стар Леджер", як і португальські газети, помістили згадки і обширні рецензії про півфінальні і звітові фінальні змагання ілюстровані фотознімками. Склад „Ч. Січі": Хамуляк, Ромійо, Павлюс, Сабрій, Брієнза, Торій, Чижович, Каміка, Фонг, А. Бакун, Ансальмо, д-р В. Бакун, Д. Бакун. Провідник Володимир Бакун.

(от)

УСК НЮ ЙОРК — С.К. 3:3

В чергових першенських змаганнях ІІ-ої Дивізії Космополітальної Ліги, що відбулися в неділю, 15-го березня ц. р., відмолоджена дружина УСК-у закінчила ремісовим вислідом 3:3 з сильним польським клюбом „Польонія", який під сучасну пору займає в показнику табелі ігор чолову позицію. Конто голів для УСК-у відкрив Альфонсо в 41-ій хвилині з карного стрілу, але ще перед перервою поляки зуміли вирівняти 1:1. Після перерви в 65-ій хвилині польські футболісти здобули ведення 2:1, одначе, в 70-ій Нава, в свою чергу, вирівняв 2:2. Три хвилині пізніше поляки вдруге вийшли вперед 3:2, і все таки в кінцевій фазі тієї цікавої зустрічі знову Нава вирівняв 3:3.

Провід футбольної ланки робить дальші великі зусилля для відмолодження І-ої дружини. Ланковий Стефан Коваленко і його заступник О. Вербицький запрошують усіх українських футболістів, що виступають в різних чужих клюбах Ню Йорку, включитися до складу нашої дружини, в якій зможуть гідно репрезентувати наше ім'я в Космополітальній Лізі, як теж брати участь в різних українських турнірах. Резервова дружина, що займає чолову позицію в резервовій дивізії, перемогла вислідом 3:3.

ВІДБИВАНКОВИЙ ЧЕМПІОНАТ УСЦАК

30-ий відбиванковий чемпіонат УСЦАК відбудеться в суботу, 30-го травня ц. р., в спортових залях середньої школи Коламбія в Мейплвуді, Ню Джерзі. Змагання турніру запляновані в п'яти групах: жіночій, чоловіків, юначок, юнаків і „Олл-боїв". На цьому турнірі будуть вибрані збірні жіночої і чоловіків, що мали б в наступному році репрезентувати українців на Вільній Олімпіяді. Провідники відбиванкових дружин українських спортових осередків і молодечих організацій, які досі не одержали від організаторів офіційного запрошення, можуть звертатися в усіх справах турніру на слідуючу адресу:

USCAK VOLLEYBALL TOURNAMENT
680 Sanford Ave
Nevark, N. J. 07106

Зголошення до участи в цьому турнірі закінчуються в суботу, 2-го травня ц. р.

СПОРТОВІ ТУРНІРИ УКРАЇНСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ

Популярні футбольний і відбинковий турніри в рамах Українського Фестивалю ЗСА цього року відбудуться в суботу, 13-го червня, на відкритих площах Артс Центру в Голмделі, Н. Дж. Провідники футбольних і жіночих відбиванкових дружин, зацікавлені цими турнірами, можуть звертатися за інформаціями на таку адресу:

UKRAINIAN FESTIVAL USA „SPORTS PROGRAMM"
943 Garden St., Union, N. J. 07083.

СПОРТОВА ШКОЛА УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — 1987

Вже розпочалася реєстрація до 18-ої з черги річної Спортової Школи УСВТ „Ч. Січ", що продовжуватиметься на оселі УБС „Верховина" в Глен Спей, Н. Й.

Як і в минулих роках обов'язки інструкторів і опікунів виконуватимуть визначні фахівці, професійні тренери, і досвідчені, випробувані спортові діячі. Потребуючі діти можуть звертатися з проханням на стипендії.

За аплікаціями і вичерпними інформаціями слід звертатися на адресу:

Ukrainian Sitch Sport School
680 Sanford Ave
Newark, N. J. 07106